

NEB - GRADE XII

2081 (2024)

Instructional Pedagogy and Evaluation

(New Course)

(रजिस्ट्रेशन नम्बरका सुरुका दुई अङ्क ७८, ७९ र ८० भएका नियमित तथा ग्रेडवृद्धि परीक्षार्थीहरूका लागि मात्र)

विद्यार्थीहरूले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँदछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 hrs.

Full Marks: 75

सबै प्रश्नको उत्तर दिनुहोस् (Attempt all questions)

समूह 'क' (Group 'A')

(अति संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Very short answer questions) [११×१=११]

- शैक्षणिक विधि भनेको के हो ? एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।
What is instructional pedagogy ? Write in one sentence.
- “हाम्रो वातावरण” पाठ शीर्षकको विशिष्ट उद्देश्यको नमूना तयार पार्नुहोस् ।
Prepare any one model of specific objective on the lesson 'Our Environment'.
- वार्षिक कार्यतालिकाको अर्थ बताउनुहोस् ।
State the meaning of operation calendar.
- मनोक्रियात्मक क्षेत्र अन्तर्गतका कुनै दुई तहहरूको सूची बनाउनुहोस् ।
Make a list of any two levels under the psychomotor domain.
- शिक्षक रामले विद्यार्थीले प्राप्त गरेको अङ्कको आधारमा कक्षा चढाउने वा नचढाउने भनी निर्णय गर्छन् । उनको मूल्याङ्कनलाई कस्तो मूल्याङ्कन भनिन्छ ?
Teacher Ram decided whether to promote the grade or not on the basis of student's achievement. What type of evaluation did he follow ?
- विशिष्टीकरण तालिकाको कुनै एउटा महत्त्व लेख्नुहोस् ।
Write any one importance of specification chart.
- उत्तरकुञ्जिकाको प्रयोगको कुनै एक महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one importance of using scoring key.
- विद्यालयमा विद्यार्थीको नियमितता अवलोकन गर्न आवश्यक पर्ने एउटा रुजु सूचीको नमूना तयार पार्नुहोस् ।
Prepare a model of rating scale to observe the regularity of a student in a school.
- अवलोकन विधिको कुनै एउटा बेफाइदा लेख्नुहोस् ।
Write any one disadvantage of observation method.

क्रमशः (Contd...)

- निरन्तर मूल्याङ्कन पद्धति कार्यान्वयनको कुनै एउटा प्रक्रिया उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any one process of applying Continuous Assessment System (CAS).
- मानौं, तपाईं आधारभूत तहमा अध्यापन गराउने शिक्षक हुनुहुन्छ । तपाईंले कक्षा चारका विद्यार्थीलाई विज्ञान तथा प्रविधि विषयमा परियोजना कार्य दिनु पर्नेछ । उक्त परियोजना कार्यको लागि उपयुक्त हुने कुनै एउटा शीर्षक लेख्नुहोस् ।
Suppose, you are a teacher of basic level. You have to give project work for the students of grade four in science and technology. State any appropriate topic for the project work.

समूह 'ख' (Group 'B')

(संक्षिप्त उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Short answer questions)

[८×५=४०]

- उद्देश्यहरूको नयाँ वर्गीकरणअनुसार संज्ञानात्मक तहको सूची तयार पार्नुहोस् ।
List out the cognitive domain according to new taxonomy of objectives.

अथवा (Or)

- दैनिक पाठयोजनाका कुनै पाँचवटा महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
Mention any five importance of daily lesson plan.
- शिक्षणमा शिक्षण सामग्रीको आवश्यकता किन पर्छ ? उदाहरणसहित छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
[२+३]
Why instructional materials are needed in teaching ? Explain in brief with examples.
- श्रव्य-दृश्य प्रस्तुतीकरण भनेको के हो ? 'सामाजिक शिक्षा' शिक्षणमा यसको महत्त्व उल्लेख गर्नुहोस् ।
[२+३]
What is meant by audio-visual presentation ? Write its importance in teaching 'social studies'.
- शैक्षणिक विधि छनोटका कुनै पाँचवटा आधारहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।
Explain any five criterias for selecting teaching methods.
- 'म र मेरो परिवार' भन्ने पाठको बारेमा आधारभूत तह (कक्षा १-३) मा शिक्षण गर्नु परेमा तपाईं कुन शिक्षण विधि छनौट गर्नुहुन्छ ? त्यसमा तपाईंले गराउने कुनै तीनवटा क्रियाकलाप उल्लेख गर्नुहोस् ।
[२+३]
If you teach about the lesson 'Me and My Family' to basic level students (Grade 1-3), which instructional method will you choose and what activities will you carry on ? State any three activities.

क्रमशः (Contd...)

१७. मूल्याङ्कन कुन कुन प्रयोजनका लागि उपयोग गर्न सकिन्छ ? स्पष्ट पार्नुहोस् । [२+३]

For what purposes evaluation can be used ? Clarify.

अथवा (Or)

निर्माणात्मक मूल्याङ्कन भनेको के हो ? यसका कुनै चारवटा विशेषताहरू लेख्नुहोस् । [१+४]

What is formative evaluation ? Write its any four characteristics.

१८. विद्यार्थीको पढ्ने बानीको मूल्याङ्कनको लागि रुजु सूची तयार गर्नुहोस् ।

Prepare a check list for evaluating reading habits of students.

१९. नेपालमा आधारभूत तह कक्षा १-३ मा अपनाइएका मूल्याङ्कन अभ्यासहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

Describe the present practices of students evaluation adopted in Basic level (Grade 1-3) in Nepal.

समूह 'ग' (Group 'C')

(विस्तृत उत्तरात्मक प्रश्नहरू/ Long answer questions)

[३×८=२४]

२०. कक्षाकोठा व्यवस्थापन भनेको के हो ? एउटा शिक्षकले आफ्नो कक्षाकोठालाई समावेशी बनाउन के कस्ता उपायहरू अपनाउन सक्नुहुन्छ ? कुनै ६ बुँदामा उल्लेख गर्नुहोस् । [२+६]

What is classroom management ? What are the ways that a teacher can adopt to make the classroom inclusive ? Mention any six points.

अथवा (Or)

कक्षाकोठाको वातावरणलाई कसरी व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ? कक्षाकोठामा उत्प्रेरणा बढाउने रणनीतिहरू के के हुन् ? [२+६]

How the classroom environment can be managed ? What are the strategies to increase motivation in the classroom ?

२१. मानौं तपाईं एउटा विषयमा प्रश्नपत्र निर्माण गर्दै हुनुहुन्छ । मूल्याङ्कनका साधनहरूको निर्माण गर्दा के कस्ता चरणहरू अवलम्बन गर्नुपर्ला ? स्पष्ट पार्नुहोस् ।

Suppose you are going to prepare a set of test items in a subject. What process would be followed while constructing evaluation tools. Clarify.

२२. शिक्षकले निर्माणात्मक मूल्याङ्कन किन गर्नुपर्छ ? निबन्धात्मक प्रश्नको उत्तर अङ्कन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने मुख्य बुँदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।

Why should a teacher do formative evaluation ? Explain the main factors to be considered while scoring answer of a essay type questions.